

คู่มือและแผนจัดการเรียนรู้ภาษาแม่

ภาษาม้ง

ผลิตโดย

มูลนิธิช่วยเหลือเด็กชายแดนจังหวัดตาก
โครงการพลังร่วมชุมชนในการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
สนับสนุนโดย

Pestalozzi Children's Foundation (PCF)

T-TWM

K-KOS

H-HAUS

M-MIV

Y-YEEB

C-COS

F-FWJ

IT-NTAIV

TH-THOP

KH-KHAU

QUAB

QUAB

Hub

hab

hah

hah

hah

hah

hah

hah

hah

hah

hah

hah

hah

hah

hah

hah

hah

hah

hah

hah

hah

hah

hah

hah

hah

hah

hah

C c

Cug

cab

cav

ca

cas

cag

cem

cad

cu

cuab

ceeg

cuij

cos

cvj

Cug

cug

cav

ca

cas

cag

cem

cad

cu

cuab

ceeg

cuij

cos

cvj

Dav

dab

daj

daiv

da

das

dag

dam

dad

Deviv

Danias

Danyees

dav

dab

daj

dua

deb

Mooh

Ntsuab

siv

rua

Nroog

คำนำ

คู่มือครูเล่มนี้เป็นสื่อการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ โดยยึดหลักผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการจัดการเรียนรู้แบบปฏิบัติการ (Active Learning) ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม บทบาทของครูมีหน้าที่เอื้ออำนวยอำนวยความสะดวกให้นักเรียนประสบผลสำเร็จ โดยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนทำให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆได้ในเชิงบูรณาการด้วยวิธีการที่หลากหลาย เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปความรู้ด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม และด้านทักษะ/กระบวนการ นำไปสู่การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข

คู่มือครูเล่มนี้ได้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคและวิธีการสอนอย่างหลากหลาย หวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของนักเรียนต่อไป

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 โครงการพลังร่วมชุมชน ในการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	1
บทที่ 2 แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรภาษาปกาเกอะญอ	2
2.1 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child Centered)	2
2.2 การจัดการเรียนการสอนแบบปฏิบัติการ (Active Learning)	4
บทที่ 3 แนวทางในการใช้แผนการจัดการเรียนรู้	8
บทที่ 4 แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาปกาเกอะญอ	9
บทที่ 5 สื่อที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรภาษาปกาเกอะญอ	10
5.1 สื่อการจัดการเรียนการสอนภาษาแม่	10
5.2 สื่อการจัดการเรียนการสอนภาพโปสเตอร์แบบอิเล็กทรอนิกส์และแบบทำด้วยตนเอง	18
5.3 สื่อการจัดการเรียนการสอนมัลติมีเดีย เช่น โปสเตอร์ คลิปวิดีโอ	21
5.4 สื่อการจัดการเรียนการสอน แบบฝึกหัดสำหรับผู้เรียน	22
5.5 สื่อการจัดการเรียนการสอนปฏิทินวัฒนธรรม	23
บรรณานุกรม	24

คู่มือครู

หลักสูตรภาษาม้ง

บทที่ 1 บทนำ

โครงการพลังร่วมชุมชนในการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

เด็กชาติพันธุ์ผู้หญิงและเด็กผู้ชายในชายแดนไทย-เมียนมา เข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพสอดคล้องกับภาษาและวัฒนธรรมอย่างจำกัด เนื่องจากสังคมไทยยังคงมีความอคติกับกลุ่มชาติพันธุ์ การถูกเลือกปฏิบัติทำให้เด็กชาติพันธุ์ผู้หญิงและผู้ชายขาดความตระหนักในตนเองและขาดความมั่นใจในอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตนเอง สืบเนื่องจากหลักสูตรการเรียนการสอนยังไม่การบรรจุเรื่องการศึกษาระหว่างวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความตระหนักและความเข้าใจระหว่างวัฒนธรรม ครูและครูผู้รู้ยังต้องการพัฒนาศักยภาพในการจัดการสอนแบบปฏิบัติการที่มีเนื้อหาการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรมรวมถึงเพศสภาพในโรงเรียน ขาดการสนับสนุนด้านเทคนิคสำหรับการพัฒนาหลักสูตรการสอนภาษาแม่ในโรงเรียนหรือชุมชนและคู่มือในการสอนภาษาแม่ และครูผู้รู้ด้านภาษาแม่ยังคงต้องได้รับการพัฒนาศักยภาพในการจัดการสอนภาษาแม่ที่มีเน้นกระบวนการสอนแบบปฏิบัติการรวมถึงเพศสภาพในโรงเรียน

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ทางโครงการพลังร่วมชุมชนในการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นโครงการที่ดำเนินงานโดยมูลนิธิช่วยเหลือเด็กชายแดนจังหวัดตาก ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากมูลนิธิหมู่บ้านเด็กเพชตาลือตี่ และได้ดำเนินการประสานความร่วมมือกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดตาก เขต 2 องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุและองค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุผาแดง รวมถึงหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษา ด้านวัฒนธรรม ในการขับเคลื่อนการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้เด็กชาติพันธุ์ผู้หญิงและผู้ชายเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพที่สอดคล้องกับภาษาและวัฒนธรรม

เป้าหมาย (IMPACT)

เด็กชาติพันธุ์ผู้หญิงและผู้ชายในสังคมพหุวัฒนธรรมสามารถดำรงชีวิตและพัฒนาศักยภาพของตัวเองท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของโลกได้อย่างเป็นสุข

เป้าประสงค์/ผลลัพธ์ (OUTCOME)

เด็กชาติพันธุ์ผู้หญิงและผู้ชายในพื้นที่จังหวัดตาก ชายแดนไทย-เมียนมาเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับภาษาและวัฒนธรรม

ผลผลิต/แนวทางการดำเนินงาน (OUTPUT)

1. การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาระหว่างวัฒนธรรม และบรรจุในช่วงการลดเวลาเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียน
2. ครูในโรงเรียนและผู้รู้ชุมชนได้รับพัฒนาศักยภาพในการจัดการสอนการสอนแบบปฏิบัติการที่มีเนื้อหาการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรมในโรงเรียน
3. การพัฒนาหลักสูตรภาษาแม่กะเหรี่ยงและแบบเรียนภาษาคะฉิ่นกับม้งในพื้นที่โรงเรียนเป้าหมาย
4. การพัฒนาครูภาษาแม่ในการบูรณาการการจัดการสอนการสอนแบบปฏิบัติการและการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรมในการเรียนรู้ภาษาแม่

บทที่ 2 แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรภาษาม้ง

2.1 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child Centered)

การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ได้รับอิทธิพลมาจากสองแนวคิดหลัก คือ แนวคิดแรกปรัชญา Constructivism เชื่อว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในตัวผู้เรียน ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้จากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบเห็นกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิม เป็นปรัชญาที่มีข้อสันนิษฐานว่า ความรู้ไม่สามารถแยกจากความต้องการ ความรู้ได้มาจากการสร้างเพื่ออธิบาย จึงเน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้โดยผ่านกระบวนการคิดด้วยตนเอง ดังนั้นการยึดแนว Constructivism จึงเชื่อว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เอง ผ่านการลงมือปฏิบัติและจะทำให้ความรู้ที่ได้อยู่ในความทรงจำของผู้เรียนไปได้อย่างยาวนาน และแนวคิดที่สอง คือ ปรัชญาจากกลุ่มมนุษยนิยม (Humanism) ที่เชื่อว่า การเรียนรู้ไม่ได้หมายถึง การที่ทำให้ผู้เรียน รู้วิชาการเท่านั้น แต่ต้องทำให้มีจิตวิญญาณ มีเจตคติที่ดีและมีคุณธรรม โดยพัฒนาเป็นองค์รวม (Wholistic) การเรียนรู้ เกิดจากการค้นพบความหมายของสิ่งที่เรียนด้วยตนเอง เป็นปัจจัยภายในตัวผู้เรียน ผู้สอนจึงต้องรับรู้ในเบื้องต้นว่าผู้เรียนสามารถนำตนเอง พึ่งพาตนเองได้และมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ดังนั้น การเรียนการสอนจึงต้องให้อิสระแก่ผู้เรียน ในการสร้างสรรค์ด้วยตนเอง ไม่บีบบังคับ หรือบงการชีวิตของผู้เรียนให้เป็นไปตามแนวทางที่ผู้สอนต้องการ

2.1.1 องค์ประกอบของการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

- 1) ผู้เรียนกับผู้สอน คือนักเรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ จากผู้สอน
- 2) ผู้เรียนกับผู้เรียน คือนักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์จากเพื่อนร่วมชั้น
- 3) ผู้เรียนกับวัสดุอุปกรณ์คือนักเรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ต่างๆจากสื่อการเรียนการสอน เช่น หนังสือ ใบความรู้ วิทยุโทรทัศน์วีดิทัศน์ที่ผู้สอนจัดให้เพื่อใช้เป็นสื่อการสอน
- 4) ผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม คือนักเรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ต่างๆจากสิ่งต่างๆรอบตัว เช่น ป้ายนิเทศที่อยู่ข้างทางธรรมชาติที่อยู่รอบตัว หรือคำบอกเล่าของผู้ใหญ่เป็นต้น ซึ่งแนวคิดทฤษฎีนี้ ทำให้มองเห็นว่า แท้จริงแล้ว การเรียนรู้ของเด็กมิได้เกิดจากผู้สอนแต่ผู้เดียว แต่เกิดจากส่วนอื่นๆ ด้วย ผู้สอนเป็นเพียง 1 ใน 4 ของแหล่งความรู้ หรือเป็นผู้ให้ความรู้แก่เด็กประมาณ 25 เปอร์เซ็นต์เท่านั้นเอง

2.1.2 หลักสำคัญของการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

- 1) ความต้องการหรือความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากที่สุด
- 3) เน้นให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง หมายความว่าให้สามารถเรียนรู้จากประสบการณ์ในสภาพความเป็นจริง สามารถวิจัยเชิงปฏิบัติการ และสืบค้นหาความรู้ด้วยตนเอง

4) เป็นการพึ่งพาตนเอง เพื่อให้เกิดทักษะที่จะนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน และสามารถเข้าใจวิธีการเรียนรู้ของตนได้ คือรู้วิธีคิดของตนเองและพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนวิธีคิดอย่างเหมาะสม ไม่เน้นที่การจดจำเพียงเนื้อหา

5) เน้นการประเมินตนเอง เดิมผู้สอนเป็นผู้ประเมิน การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตนเองได้ชัดเจนขึ้น รู้จุดเด่นจุดด้อยและพร้อมที่จะปรับปรุงหรือพัฒนาตนเองให้เหมาะสมยิ่งขึ้น การประเมินในส่วนนี้เป็นการประเมินตามสภาพจริงและใช้แฟ้มสะสมผลงานช่วย

6) เน้นความร่วมมือ ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญในการดำเนินชีวิตประจำวัน

7) เน้นรูปแบบการเรียนรู้ซึ่งอาจจัดได้ทั้งในรูปแบบเป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคล

สรุป

การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นประโยชน์ของผู้เรียนเป็นหลักโดยจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจและความแตกต่างระหว่างบุคคล มีวิธีการที่หลากหลาย ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดสาระที่จะเรียนรู้ ทำกิจกรรม และลงมือปฏิบัติจริง จนค้นพบข้อความรู้และวิธีการปฏิบัติด้วยตนเอง จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2.2 การจัดการเรียนการสอนแบบปฏิบัติการ (Active Learning)

Active Learning เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรค์ทางปัญญา (Constructivism) เป็นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ หรือ การลงมือทำซึ่ง ความรู้ ที่เกิดขึ้น เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ กระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องได้มีโอกาสลงมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว ต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้การเรียนรู้โดยการอ่าน, การเขียน, การโต้ตอบ, และการวิเคราะห์ปัญหา อีกทั้งให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์, การสังเคราะห์, และการประเมินค่า

2.2.1 ทำไมต้องเรียนรู้แบบปฏิบัติการ (Active Learning): พีระมิดแห่งการเรียนรู้

- การเรียนรู้โดยการอ่านท่องจำผู้เรียนจะจำได้ในสิ่งที่เรียนได้เพียง 10 %
- การเรียนรู้โดยการฟังบรรยายเพียงอย่างเดียวโดยที่ผู้เรียนไม่มีโอกาสได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ เมื่อเวลาผ่านไปผู้เรียนจะจำได้เพียง 20 %
- หากในการเรียนการสอนผู้เรียนมีโอกาสได้เห็นภาพประกอบด้วยก็จะทำให้ผลการเรียนรู้คงอยู่ได้เพิ่มขึ้นเป็น 30%
- กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนเพิ่มขึ้น เช่น การให้ดูภาพยนตร์สาธิต จัดนิทรรศการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จะทำให้ผลการเรียนรู้เพิ่มขึ้น เป็น 50 %
- การให้ผู้เรียนมีบทบาทในการแสวงหาความรู้และเรียนรู้อย่างมีปฏิสัมพันธ์จนเกิดความรู้ความเข้าใจนำไปประยุกต์ใช้สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่าหรือ สร้างสรรค์สิ่งต่างๆ และพัฒนาตนเองเต็มความสามารถรวมถึงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เขาได้มีโอกาสร่วมอภิปรายให้มีโอกาสฝึกทักษะการสื่อสารทำให้ผลการเรียนรู้เพิ่มขึ้น 70%
- การนำเสนองานทางวิชาการ เรียนรู้ในสถานการณ์จำลอง ทั้งมีการฝึกปฏิบัติในสภาพจริงมีการเชื่อมโยงกับสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งจะทำให้ผลการเรียนรู้เกิดขึ้นถึง 90%

2.2.2 ลักษณะของการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning

- 1) ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา (Critical thinking and problem-solving skills) เป็นการเรียนการสอนที่พัฒนาศักยภาพทางสมอง ได้แก่ การคิด การแก้ปัญหาและการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
- 2) ทักษะการมีส่วนร่วม (Participation skills) เป็นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด
- 3) ทักษะการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Self-study and searching skills) ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ และจัดระบบการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง
- 4) การสร้างและพัฒนาทีมสัมพันธ์ (Team building) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนทั้งในด้านการสร้างองค์ความรู้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกันหรือร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน
- 5) หน้าที่และความรับผิดชอบ (Roles and responsibilities) ผู้เรียนเรียนรู้ความรับผิดชอบร่วมกัน การมีวินัยในการทำงานการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ
- 6) ฝึกทักษะทางภาษา (ฟัง-พูด-อ่าน-เขียน) (Practice language skills (Listening, speaking, reading, and writing) เป็นกระบวนการสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนอ่านพูดฟังคิดอย่างลุ่มลึก ผู้เรียนจะเป็นผู้จัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- 7) ทักษะการคิดขั้นสูง (Advanced Thinking Skills) เป็นการเรียนการสอนเน้นทักษะการคิดขั้นสูง
- 8) เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูลข่าวสารหรือสารสนเทศและหลักการความคิดรวบยอด
- 9) ผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง (Teacher as facilitator in the learning process)
- 10) ทักษะการสะท้อนความคิด (Reflection Skills) ความรู้เกิดจากประสบการณ์การสร้างองค์ความรู้และการสรุปบทวนของผู้เรียน

2.2.3 บทบาทของผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางของ Active Learning

- 1) สร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม และการเจรจาโต้ตอบที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน
- 2) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นพลวัต ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมรวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้
- 3) จัดสภาพการเรียนรู้แบบร่วมมือ ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน
- 4) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ท้าทาย และให้โอกาสผู้เรียนได้รับวิธีการสอนที่หลากหลาย
- 5) วางแผนเกี่ยวกับเวลาในการเรียนการสอนอย่างชัดเจน ทั้งในส่วนของเนื้อหา และกิจกรรม
- 6) ครูผู้สอนต้องใจกว้าง ยอมรับในความสามารถในการแสดงออก และความคิดของผู้เรียน

2.2.4 ตัวอย่างเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning สามารถสร้างให้เกิดขึ้นได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน รวมทั้งสามารถใช้ได้กับนักเรียนทุกระดับ ทั้งการเรียนรู้เป็นรายบุคคล การเรียนรู้แบบกลุ่มเล็ก และการเรียนรู้แบบกลุ่มใหญ่ McKinney (2008) ได้เสนอตัวอย่างรูปแบบหรือเทคนิค การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้ดี ได้แก่

1) การเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนความคิด (Think-Pair-Share) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนคิดเกี่ยวกับประเด็นที่กำหนดแต่ละคน ประมาณ 2-3 นาที (Think) จากนั้นให้แลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อนอีกคน 3-5 นาที (Pair) และนำเสนอความคิดเห็นต่อผู้เรียนทั้งหมด (Share)

2) การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative learning group) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยจัดเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3-6 คน

3) การเรียนรู้แบบทบทวนโดยผู้เรียน (Student-led review sessions) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้และพิจารณาข้อสงสัยต่าง ๆ ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครูจะคอยช่วยเหลือกรณีที่มีปัญหา

4) การเรียนรู้แบบใช้เกม (Games) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนนำเกมเข้าบูรณาการในการเรียนการสอน ซึ่งใช้ได้ทั้งในขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน การสอน การมอบหมายงาน และหรือขั้นการประเมินผล

5) การเรียนรู้แบบวิเคราะห์วิดีโอ (Analysis or reactions to videos) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนดูวิดีโอ 5-20 นาที แล้วให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น หรือสะท้อนความคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ดู อาจโดยวิธีการพูดโต้ตอบกัน การเขียน หรือ การร่วมกันสรุปเป็นรายการกลุ่ม

6) การเรียนรู้แบบโต้เถียง (Student debates) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้นำเสนอข้อมูลที่ได้จากประสบการณ์และการเรียนรู้ เพื่อยืนยันแนวคิดของตนเองหรือกลุ่ม

7) การเรียนรู้แบบผู้เรียนสร้างแบบทดสอบ (Student generated exam questions) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนสร้างแบบทดสอบจากสิ่งที่ได้เรียนรู้มาแล้ว

8) การเรียนรู้แบบกระบวนกรวิจัย (Mini-research proposals or project) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่อิงกระบวนกรวิจัย โดยให้ผู้เรียนกำหนดหัวข้อที่ต้องการเรียนรู้ วางแผนการเรียนรู้ เรียนรู้ตามแผน สรุปความรู้หรือสร้างผลงาน และสะท้อนความคิดในสิ่งที่ได้เรียนรู้ หรืออาจเรียกว่าการสอนแบบโครงงาน (project-based learning) หรือ การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (problem-based learning)

9) การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา (Analyze case studies) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้อ่านกรณีตัวอย่างที่ต้องการศึกษา จากนั้นให้ผู้เรียนวิเคราะห์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือแนวทางแก้ปัญหาภายในกลุ่ม แล้วนำเสนอความคิดเห็นต่อผู้เรียนทั้งหมด

10) การเรียนรู้แบบการเขียนบันทึก (Keeping journals or logs) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจดบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้พบเห็น หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน รวมทั้งเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับบันทึกที่เขียน

11) การเรียนรู้แบบการเขียนจดหมายข่าว (Write and produce a newsletter) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนร่วมกันผลิตจดหมายข่าว อันประกอบด้วย บทความ ข้อมูลสารสนเทศ ข่าวสาร และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แล้วแจกจ่ายไปยังบุคคลอื่นๆ

12) การเรียนรู้แบบแผนผังความคิด (Concept mapping) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนออกแบบแผนผังความคิด เพื่อนำเสนอความคิดรวบยอด และความเชื่อมโยงกันของกรอบความคิด โดยการใช้เส้นเป็นตัวเชื่อมโยง อาจจัดทำเป็นรายบุคคลหรืองานกลุ่ม แล้วนำเสนอผลงานต่อผู้เรียนอื่นๆ จากนั้นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนคนอื่นได้ซักถามและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

สรุป

การจัดการเรียนการสอนแบบปฏิบัติการ (Active Learning) เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยกระบวนการคิดขั้นสูง กล่าวคือ ผู้เรียนมีการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่าจากสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 3 แนวทางในการใช้แผนการจัดการเรียนรู้

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ภาษาแม่ เล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้ครูใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ ภาษาแม่ ซึ่งหลักสูตรภาษาแม่ มีจำนวน 40 ชั่วโมง ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 หลักการอ่าน หลักการเขียน จำนวน 14 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ประโยคต่างๆ ในภาษาแม่ จำนวน 4 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 คำศัพท์พื้นฐานในภาษาแม่ จำนวน 10 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เพลงม้งสากล จำนวน 3 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 บทสนทนาในภาษาแม่ จำนวน 3 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 ภาคปฏิบัติ จำนวน 5 ชั่วโมง

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้เล่มนี้ได้นำเสนอรายละเอียดไว้ครบถ้วนตามแนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ครูควรศึกษาคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้เล่มนี้ให้ละเอียดเพื่อปรับใช้ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม สถานการณ์และสภาพของนักเรียน ซึ่งในแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะแบ่งแผนการจัดการเรียนรู้ออกเป็นรายชั่วโมง จำนวนมากน้อยไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับความยาวของเนื้อหาสาระในแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะแบ่งเป็นแผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ลำดับที่หน่วยการเรียนรู้ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ และเวลา
2. ตัวชี้วัด เป็นตัวชี้วัดที่ใช้ตรวจสอบนักเรียนหลังจากเรียนจบเนื้อหาที่นำเสนอในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้นั้น ๆ
3. ความคิดรวบยอด เป็นการบรรยายกรอบความคิดหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของแผน การจัดการเรียนรู้แต่ละแผนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยผู้สอนได้ระบุมุมมองความคิดรวบยอดของเนื้อหาที่เรียน ทักษะหรือกระบวนการทางภาษาที่ฝึก และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติภาระงานตามตัวชี้วัด
4. สาระการเรียนรู้ เป็นหัวข้อย่อยที่นำมาจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับสาระหลักของการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรม
5. วัตถุประสงค์การเรียนรู้ เป็นส่วนที่บอกจุดประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนหลังจากเรียนจบในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ย่อย ทั้งในด้านความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม ด้านทักษะ/กระบวนการ ซึ่งสอดคล้องสัมพันธ์กับตัวชี้วัดหน่วยการเรียนรู้หลักและเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ย่อยนั้นๆ
6. กระบวนการจัดการเรียนรู้ เป็นการเสนอแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เนื้อหาในแต่ละเรื่องเพื่อให้ครูสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ประกอบด้วย กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน ขั้นสรุป

7. อุปกรณ์ เป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ย่อยๆ เช่น ดินสอ กาว กรรไกร กระดาษ A4

8. สื่อการเรียนรู้ เป็นสื่อการเรียนรู้ทุกประเภทที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ซึ่งมีทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และสื่อบุคคล

9. ชิ้นงาน ผลผลิตที่ได้จากการปฏิบัติงาน เช่น ภาพวาด ใบงาน เป็นต้น หรือการปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึง กระบวนการทำงานอย่างชัดเจน เช่น การพูด การรายงานปากเปล่า การอ่าน การแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น

10. การวัดและประเมินผล เป็นการตรวจสอบผลการจัดการเรียนรู้ว่าหลังจากการจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว นักเรียนมีพัฒนาการ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามเป้าหมายที่คาดหวังหรือไม่ และมีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนา ปรับปรุง ส่งเสริมในด้านใดบ้าง

11. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ เป็นส่วนที่ให้ครูบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ว่าประสบความสำเร็จหรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคอะไรเกิดขึ้นบ้าง และข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

บทที่ 4 แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาม้ง

(ตามแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาม้ง 3 ระดับ)

บทที่ 5 สื่อที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรภาษาม้ง

สื่อที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรม ประกอบด้วย 5 สื่อการสอน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1 สื่อการจัดการเรียนการสอนภาษาแม่ (Mother Tongue materials)

สื่อการจัดการเรียนการสอนภาษาแม่ (Mother Tongue materials) ประกอบด้วย สื่อหนังสือเล่มใหญ่ หนังสือเล่มเล็ก และหนังสือรูปภาพ ดังนี้

5.1.1 หนังสือเล่มใหญ่

หนังสือเล่มใหญ่ คือ หนังสือสำหรับการอ่านที่มีขนาดใหญ่ ตั้งแต่ขนาด A3 ขึ้นไป เป็นเรื่องที่มีข้อความเป็นตัวหนังสือและรูปภาพขนาดใหญ่ ที่สามารถเห็นได้หมดทั่วทั้งห้อง มีเนื้อเรื่องสอดคล้องกับภาพที่มีสีสันสวยงามชวนให้อ่าน เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน และสามารถเข้าใจเรื่องจากภาพ เนื้อเรื่องในหนังสือมีคำ วลี หรือประโยคซ้ำๆ ที่ผู้เรียนจะคาดเดาได้ หนังสือเล่มใหญ่ใช้ในกิจกรรมการอ่านร่วมกันในบรรยากาศผ่อนคลายและเป็นมิตร ช่วยให้เด็กมั่นใจและสนุกสนานกับการอ่าน ซึ่งเป็นการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของผู้เรียน

จุดประสงค์ของการใช้หนังสือเล่มใหญ่

■ การเรียนของเด็กคือการเรียนแบบ เช่น เด็กเห็นแม่ทำกับข้าว ก็ล้อเลียนแบบทำทางนั้น ดังนั้น การเรียนรู้การอ่านจึงเป็นการเรียนแบบการอ่านของครู การอ่านหนังสือเล่มใหญ่เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ ทำสังคม ร่วมกับ บรรยากาศที่ผ่อนคลาย

■ ครูเป็นต้นแบบของการอ่านอย่างเป็นธรรมชาติ อ่านด้วยความเข้าใจอ่านออกเสียงชัดเจนถูกต้อง สั้นไหล ไม่สะดุดหรือจะตะกุกตะกัก

■ เป็นกิจกรรมจัดงานร่วมกับ เด็กสามารถอ่านด้วยกันหลาย ๆ คนทำให้รู้สึกว่าเป็นเรื่องยากไม่น่ากลัว และไม่รู้สึกรีดยดไม่กดดันการทำให้ผู้เรียนมีความสุขและอยากอ่าน

■ สามารถอ่านได้หลายๆครั้งอาจซ้ำแล้วซ้ำอีกจนทำให้สามารถพัฒนาการคิดอย่างสร้างสรรค์และดัดแปลงเนื้อเรื่องต่อยอดต่อไปได้อีกทำให้รักในการอ่านมากขึ้น

■ เด็กที่เริ่มอ่านจะรู้สึกสนุกสนานกับหนังสือเล่มยยานี้ ซึ่งจะนำไปสู่การเขียนต่อไป

วัสดุ/อุปกรณ์

1) กระดาษ A3	2) ดินสอ	3) ยางลบ	4) สีไม้
5) กบเหลาดินสอ	6) เข็มเย็บผ้าขนาดใหญ่	8) ด้ายเส้นสำหรับเย็บหนังสือ	7) หมึกตัดเส้น
9) เทปกาวย่น 2 นิ้ว	10) เทปผ้าสีขนาด 2 นิ้ว	11) สติกเกอร์ใส (เคลือบปกหนังสือ)	
12) คอมพิวเตอร์	13) เครื่องสแกนภาพ	14) พิวเจอร์บอร์ดขนาด 33 *44 ซม.	
15) ปริ้นเตอร์ (ขนาดกระดาษ A4)			

ขั้นตอนการทำหนังสือ

ขั้นตอนที่ 1 เตรียมเรื่อง เตรียมเรื่องสำหรับการทำสื่อหนังสือภาพคิดภาพบรรยายเหตุการณ์ประกอบ และนำเนื้อหา มาเขียนเรื่องคุณเป็นสิ่งที่เคยเห็น เช่น สัตว์ สถานที่ ราชการในท้องถิ่น หรือ วัฒนธรรมความเป็นอยู่ หัวข้อการเขียนเรื่อง ที่ให้ไป ต่อจากนี้ ก่อนเขียนควรปรึกษาเพื่อนร่วมกลุ่ม คำที่ใช้ควรเป็นประโยคที่เข้าใจง่าย และสามารถเดาเหตุการณ์ได้

ขั้นตอนที่ 2 จัดเกล้าเรื่อง 1 ภาพประกอบ อ่านเรื่องที่ตัวเองเขียนหลาย ๆ รอบว่าเป็นเรื่องที่เข้าใจง่ายชัดเจนไม่ซับซ้อนทบทวนและนำกลับมาแก้ไข

ขั้นตอนที่ 3 เขียนหรือพิมพ์ลงในกระดาษ A3 เมื่อได้เรื่องที่ชัดเจนน่าสนใจ เรียบร้อยแล้วให้เขียนหรือพิมพ์ลงในกระดาษ A3 ทุกข้อความ

ขั้นตอนที่ 4 การวาดภาพประกอบหนังสือภาพดูเนื้อหาในแต่ละหน้าวาดรูปบรรยายเหตุการณ์ขนาดใหญ่ควรจะเป็นรูปธรรมดาเข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน ลงดินสอลงในกระดาษ A3 ผู้เรียนอาจจะใช้รูปเป็นตัวช่วยเสริมสร้างความเข้าใจให้แก่พวกเขามากยิ่งขึ้นเมื่อได้รูปภาพที่ถูกต้องและภาพเหล่านั้น สามารถอธิบายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเนื้อหาได้แล้วขั้นต่อไปก็คือการลงหมึกที่มีขนาดใดเส้นที่สามารถมองเห็นได้ในระยะไกล มันจะช่วยให้ลบรอยดินสอออกแล้วระบายสีด้วยสีไม้

ขั้นตอนที่ 5 การเข้าเล่มกันนับหน้าเรียงหน้ากระดาษตามเนื้อเรื่องใน หนังสือเรื่องจากปกในหน้า ต่อมาเป็นรูปภาพหน้าจมาเป็นเนื้อเรื่องจนกระทั่งมีครบทั้งรูปภาพและเนื้อเรื่องที่เรียงตามลำดับอย่างถูกต้อง

หน้าที่ 1 เป็นการทำหน้าปก

หน้าที่ 2 เป็นปกใน

หน้าที่ 3 เป็นรูปภาพที่ 1

หน้าที่ 4 เป็นเนื้อเรื่องของภาพที่ 1

หน้าที่ 5 เป็นรูปภาพที่ 2

หน้าที่ 6 เป็นเนื้อเรื่องของภาพที่ 2

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมโดยใช้หนังสือเล่มใหญ่

ขั้นเตรียมการ

1. เตรียมหนังสือที่จะอ่าน
2. จัดเก้าอี้เป็นครึ่งวงกลมหรือนั่งเป็นครึ่งวงกลมที่พื้นที่โดยครูนั่งบนเก้าอี้ได้ย
3. เลือก 3-4 คำ เตรียมไว้สำหรับกิจกรรมการจับคู่คำ ให้เขียนแต่ละคำลงบนกระดาษให้ขนาดตัวอักษรเท่ากับตัวหนังสือ
4. เลือก 2-3 ประโยคเพื่อใช้สำหรับกิจกรรมซ่อนคำ
5. เตรียมไม้ที่ใช้ไม้ชี้ข้างใต้คำในขณะที่อ่านตามแผนการอ่านห้ามมิให้ชี้ได้คำแบบคำต่อคำ แต่ให้ชี้ต่อเนื่องตลอดทั้งประโยคที่อ่าน

ขั้นสอน

1. แนะนำเรื่องที่จะอ่านด้วยกัน แนะนำเรื่องที่จะอ่าน นำผู้เรียนเข้าสู่บทเรียนโดยถามนักเรียนเกี่ยวกับผู้คนและเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง ตัวอย่างเช่น ผู้เรียนเคย...ไหม? หรือผู้เรียนเคยเห็น...ไหม? ใช้คำถามที่จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนคิดเกี่ยวกับชื่อเรื่อง

2. อ่านเรื่องด้วยกัน อ่านชื่อเรื่อง ถามผู้เรียนหลายๆคน เกี่ยวกับประสบการณ์ที่ผู้เรียนมีในหัวข้อนี้ จากนั้นเปิดหน้าแรกของหนังสือเรื่องนั้น แล้วชี้ไปที่ส่วนสำคัญของรูปในภาพและอ่านข้อความในหน้าถัดไป เลื่อนไม้ที่ใช้สอนอย่างต่อเนื่องไม่ให้ขาดหรือกระตุกเป็นช่วงๆตามคำ ทำเช่นนี้ไปแต่ละหน้าแล้วให้หยุดเพื่อถามนักเรียน 2-3 ครั้ง โดยให้นักเรียนคาดเดาว่า “คิดว่าจะเกิดอะไรต่อไป” เมื่ออ่านเรื่องจบแล้ว ให้ถามผู้เรียนดังตัวอย่างต่อไปนี้ เช่น มีอะไรเกิดขึ้นในเรื่อง ทำไมผู้เรียนถึงได้คิดว่ามันเกิดขึ้นได้ ผู้เรียนชอบตอนไหนของเรื่องมากที่สุด ทำไมถึงชอบ แล้วจึงอ่านเรื่องใหม่

3. อ่านเรื่องนั้นครั้งสุดท้ายพร้อมกับผู้เรียนทั้งหมด (หมายเหตุ ครูใช้ไม้ชี้ได้บรรทัด โดยที่ไม่ต้องยกไม้ แต่ให้ลากไปที่ตามที่ต้องการ เพราะจะช่วยให้เด็กอ่านเป็นประโยค ไม่ใช่อ่านเป็นคำๆ)

กิจกรรมหลังการอ่านหนังสือเล่มใหญ่

1) กิจกรรมจับคู่คำ

- เลือกบัตรคำที่ได้เตรียมไว้แล้วสำหรับเรื่องที่จะอ่านร่วมกัน
- เอาบัตรคำให้อาสาสมัครถือไว้หนึ่งบัตรต่อหนึ่งคน
- เลือกประโยคหรือข้อความในหนังสือที่มีคำตรงกับบัตรคำที่เตรียมไว้ให้อาสาสมัคร อ่านข้อความนั้นพร้อมกันแล้วให้อาสาสมัครนำบัตรคำของตัวเองจับคู่กับคำในหนังสือและให้อาสาสมัครอ่านคำนั้น
- ทำเช่นนี้กับอาสาสมัคร 3-4 ชุด โดยเปิดหนังสือไปหน้าอื่นที่มีคำตรงกับบัตรคำที่ได้เตรียมไว้

2) กิจกรรมซ่อน

- หาประโยคแรกที่จะเลือกไว้ใช้สำหรับกิจกรรมซ่อนคำ
- ถูกระดาษแผ่นเล็กปิดคำสำคัญในประโยคนั้น
- อ่านประโยคนั้นอีก โดยให้อ่านรวมคำที่ถูกปิดไว้ด้วย
- ถามนักเรียนว่า คำไหนในประโยคที่ครูปิดเอาไว้
- ถ้านักเรียนตอบถูกเปิดคำที่ปิดไว้และกล่าวชมเชยนักเรียนและอ่านประโยคนั้นอีก หากนักเรียนบอกคำผิดให้ชี้ไปที่คำที่นักเรียนอ่านและแสดงให้เห็นว่าคำนี้ไม่ใช่คำที่ครูปิดไว้ อ่านประโยคนั้นใหม่อีกครั้ง แล้วชี้ไปที่คำที่นักเรียนกำลังอ่านให้นักเรียนลองพูดคำที่ครูปิดไว้ใหม่
- ทำแบบนี้กับประโยคอื่นๆ อีก 2 ประโยคที่ใช้ในกิจกรรมซ่อนคำ

3) กิจกรรมตั้งคำถาม

- ตั้งคำถามทั้งปลายเปิดและปลายปิดเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านไปแล้ว

4) กิจกรรมเล่าเรื่องกลับ ให้นักเรียนเล่ากลับเรื่องที่ได้อ่านด้วยกัน

5) กิจกรรมบทบาทสมมติ

- ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติ (ให้นักเรียนหนึ่งคนออกมาเล่าเรื่อง แล้วให้อาสาสมัครเป็นตัวละครแสดงตามเรื่อง)
- กิจกรรมเปลี่ยนตอนจบของเรื่อง ให้นักเรียนเปลี่ยนตอนจบของเรื่องหรือแต่งเรื่องให้นักเรียนเปลี่ยนตัวละครบางตัวในเรื่อง

ตัวอย่างหนังสือเล่มใหญ่

ຍາມຄໍາຕື້ນ ເມື່ອ ແສງຈັນທຸສອງ ຈອດາ ສະພາຍ ຕ
ໜ້າ ໄປ ຮ້ອງເພື່ອງ ທີ່ ບ້ານ ນ່ອວາວາ

ຜູ້ໄປລີເອີວລາລີກວີຣຸ້ອເອີວັດຕຸກຸ
ຮີລາເອເວີລາຣີວີວີ ອວັດຕຸກຸ

5.1.2 หนังสือเล่มเล็ก

หนังสือเล่มเล็ก คือ หนังสือนิทานที่มีขนาดเล็ก (A5) มีรูปภาพวาดในแต่ละหน้าพร้อมตัวหนังสือที่เป็นข้อความประกอบ เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจคำและความหมายของเรื่องในหน้านั้น หนังสือเล่มเล็กมีหลายระดับตามความยากง่าย ในที่นี้มี 2 ระดับคือ ระดับเริ่มอ่านและระดับที่อ่านได้แล้ว สำหรับระดับที่เริ่มอ่านนั้นรูปภาพที่มีจะสามารถบอกได้เหมือนกับข้อความที่อยู่ใต้ภาพ นั่นคือ ต่อให้ไม่มีข้อความที่เขียนประกอบใต้ภาพผู้อ่านก็สามารถคาดเดาจากภาพได้ หนังสือเล่มเล็กสามารถนำมาใช้กิจกรรมการอ่านร่วมกันเป็นกลุ่มหรือกิจกรรมอ่านเองหรืออ่านเดี่ยว ดังนั้นเด็กจึงสามารถกลับไปอ่านร่วมกับผู้ปกครองหรืออ่านให้ผู้ปกครองฟังได้ และยังสามารถระบายสีภาพได้ตามจินตนาการ

จุดประสงค์ของการใช้หนังสือเล่มเล็ก

- เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนรักการอ่านโดยใช้ภาพเป็นสื่อนำไปสู่ตัวอักษร
- สร้างความมั่นใจในการอ่านเพราะนักเรียนแต่ละคนมีหนังสือคนละ 1 เล่ม
- ให้นักเรียนใช้จินตนาการของตนเองในการระบายสีตามเรื่องราวในหนังสือ

ลักษณะของหนังสือเล่มเล็ก

- มีขนาดเล็ก พกพาง่าย และเนื้อเรื่องไม่ยาวเกินไป
- มีจำนวนหน้าตั้งแต่ 8-12 หน้า ขึ้นอยู่กับความยากง่ายและระดับชั้นเรียนที่สูงขึ้นของเด็ก
- เนื้อเรื่องมีความสนุกสนาน น่าตื่นเต้น น่าสนใจ และมีจุดหักมุม เพื่อให้เด็กได้คิดต่อ
- ภาพวาดต้องชัดเจน ไม่ต้องมีรายละเอียดมาก เข้าใจง่าย

วัสดุ/อุปกรณ์

- 1) กระดาษ A4
- 2) ดินสอ
- 3) ยางลบ
- 4) กบเหลาดินสอ
- 5) ดินสอสี (สีไม้ สีเทียน สีน้ำ)
- 6) คอมพิวเตอร์
- 7) เครื่องสแกนภาพ
- 8) ปรี้นเตอร์
- 9) ลวดเย็บกระดาษ/ที่เย็บกระดาษ

วิธีการเขียนและวาดภาพประกอบในการทำหนังสือเล่มเล็ก

1. กำหนดเนื้อเรื่องที่จะเขียน โดยอิงรูปแบบการเขียนเรื่องตามที่จะได้กล่าวถึงต่อไป
2. ลงมือเขียนเรื่องสั้นๆ ตามโครงเรื่องที่วางไว้ประมาณ 8-12 ประโยค ประโยคที่ใช้ต้องแสดงให้เห็นได้ด้วยภาพ
3. จัดเกลาเนื้อหาและภาษาที่ใช้ รวมถึงการเว้นวรรคตอน ซึ่งในที่นี้ให้ผู้ที่มีประสบการณ์หรือเข้าใจการใช้ภาษาได้ดีช่วยตรวจสอบ
4. แบ่งประโยคและเขียนรายละเอียดของภาพประกอบ
5. สแกนภาพวาดประกอบลงคอมพิวเตอร์
6. จัดหน้าและรูปแบบตามตัวอย่างหนังสือเล่มเล็ก
7. พิมพ์หนังสือเล่มเล็กและเข้าเล่มให้เรียบร้อย

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

การเตรียมการ

1. เตรียมหนังสือเล่มเล็กเรื่องที่ต้องการจะอ่าน และหนังสือเล่มเล็กเรื่องที่จำนวนให้พอกับนักเรียนอย่างน้อย 2 คน/เล่ม
 2. ให้นักเรียนนั่งบนเก้าอี้ของตัวเอง
 3. เลือก 3-4 คำ จากหนังสือสำหรับกิจกรรมการจับคู่และเขียนคำนั้นลงบนกระดาน
 4. เลือก 2-3 ประโยคจากหนังสือสำหรับกิจกรรมช้อนคำและเขียนคำตอบนั้นลงบนกระดาน
- ขั้นสอนและกิจกรรมหลังอ่าน มีเทคนิคการจัดการเรียนการสอนเช่นเดียวกับหนังสือเล่มใหญ่

ตัวอย่างหนังสือเล่มเล็ก

5.1.3 หนังสือรูปภาพ

หนังสือรูปภาพหรือนิทานภาพเป็นหนังสือที่ใช้รูปภาพดำเนินเรื่องราวแทนตัวหนังสือ หนังสือรูปภาพหรือนิทานภาพเป็นหนังสือที่ใช้รูปภาพดำเนินเรื่องราวแทนตัวหนังสือ เหมาะสำหรับเด็กที่ยังอ่านเขียนไม่ได้แต่เพื่อเตรียมตัวเด็กสำหรับอ่านเขียนต่อไป ปกติหนังสือรูปภาพมักเป็นการวาดภาพที่สะท้อนถึงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของเด็ก หรือเป็นประสบการณ์เรื่องราวที่ใกล้ตัวเด็ก เป็นเรื่องที่เด็กชอบ (มีประมาณ 4-6 ฉากภาพสามารถถอดแยกออกมาเป็นแผ่นได้)

จุดประสงค์ของการใช้หนังสือรูปภาพ

- ได้พัฒนาทักษะการฟังประโยคที่ถูกต้องเป็นธรรมชาติจากต้นแบบที่ดี
- พัฒนากิจกรรมการพูดเป็นประโยค เพื่ออธิบายรูปภาพได้
- ได้สะสมคำศัพท์เพิ่มขึ้นสำหรับการอ่าน-เขียนต่อไป
- ได้พัฒนาการใช้คำศัพท์ในบริบทที่หลากหลายและสนุกสนานโดยไม่รู้สึกรู้สีกดดัน
- พัฒนากิจกรรมการพูดเรียงเรียงต่อเนื่องเป็นเรื่องราวอย่างต่อเนื่องได้
- ได้พัฒนาทักษะการลำดับเหตุการณ์ เรียงเรียงเรื่องราวอย่างต่อเนื่องได้
- พัฒนาความมั่นใจในการพูดประโยคภาษาแม่ด้วยความเข้าใจ
- เพื่อให้เด็กได้พัฒนาทักษะการอ่านและเขียนที่เน้นความถูกต้องและเน้นความหมาย

วิธีการจัดกิจกรรมโดยใช้หนังสือรูปภาพ

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูเตรียมหนังสือรูปภาพพร้อมทั้งเอาภาพให้นักเรียนดู
2. ครูแจกภาพให้นักเรียนได้ดูกันทุกคน เพื่อให้ให้นักเรียนได้สัมผัสและได้ดูรูปภาพทั่วกันและให้นักเรียนพูดถึง สิ่งของและเรื่องราวเกี่ยวกับภาพนั้น เมื่อดูเสร็จแล้วนำภาพมาคืนครู
3. ครูให้นักเรียนดูรูปภาพและถามว่าเห็นอะไรบ้างแต่ละภาพจนครบทุกภาพ โดยอาจให้นักเรียนชี้ว่าอยู่ตรงไหนของภาพทำไปที่ละภาพจนครบ

ขั้นเรียนรู้

1. รอบแรก ครูพูดประโยคประจำภาพให้นักเรียนฟัง 3 ครั้ง ต้องเป็นประโยคที่เหมือนกันทั้ง 3 ครั้ง เพราะจะได้ไม่ให้เกิดสับสน
2. รอบสอง ครูพูดประโยคประจำภาพ ครูถามคำถามปลายเปิดแบบต่างๆ เพื่อช่วยให้เด็กจำประโยคประจำภาพ เด็กจะเข้าใจคำศัพท์และเรียนรู้การพูดอย่างค่อยเป็นค่อยไปต่อจากคำถามมาเป็นประโยค
3. รอบสาม ครูพูดประโยคประจำภาพและให้นักเรียนพูดตาม นักเรียนพูดประโยคประจำภาพพร้อมกัน หากนักเรียนจำไม่ได้ ให้ครูช่วยด้วยการชี้รูปช่วยพูดบางคำ นักเรียนฝึกพูดเป็นกลุ่ม นักเรียนฝึกพูดเป็นรายบุคคล

ขั้นประเมินและตรวจสอบ

1. ให้ตัวแทนนักเรียนตามจำนวนภาพออกมาถือภาพและยืนหน้าห้องและให้พูดประโยคประจำภาพของตนเองให้เพื่อนทั้งห้องฟัง
2. ให้นักเรียนปรึกษากันว่า ถ้าต้องยืนเรียงภาพให้เป็นเรื่องเดียวกันภาพไหนควรอยู่ก่อนและหลัง
3. ให้นักเรียนยืนเรียงตามลำดับภาพเป็นเรื่องเดียวกันและให้พูดประโยคของตนเองเพื่อให้เรื่องราวต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน
4. ให้ตัวแทนนักเรียนอีกประมาณ 1-2 ชุด ออกมาทำแบบเดียวกัน
5. ถ้านักเรียนทั้งชั้นว่ามีใครเห็นว่าควรจะเรียงต่างออกไป ก็ให้ออกมาทำแล้วให้นักเรียนพูดเรียงประโยคใหม่
6. ให้นักเรียนทำบทบาทสมมติสัก 2 ชุด

ขั้นตอนการทำหนังสือรูปภาพ

1. การเขียนเรื่องสำหรับหนังสือรูปภาพ ต้องคำนึงถึงปัจจัยดังต่อไปนี้
 - เด็กอยู่ในบริบทใด เช่น ในพื้นที่แบบไหน คำนึงกับภูมิวัฒนธรรมอะไร เป็นต้น
 - ประเภทของสิ่งที่เด็กชอบ เช่น ของกิน สัตว์ เรื่องตลก สนุก จินตนาการ และอื่นๆ
 - ต้องการสอนอะไรผ่านหนังสือรูปภาพ เช่น เรื่องความสามัคคี หรือสุขอนามัย เป็นต้น
 - ต้องเป็นเรื่องสั้นๆ แทนด้วยภาพประมาณ 4-6 ภาพ
 - ต้องเป็นภาพที่เด็กดูแล้วเข้าใจ ชัดเจน เหมือนมีข้อความที่เขียนไว้
 - สแกนภาพลายเส้นเก็บไว้ แล้วระบายสีตามความถนัด แล้วจึงสแกนภาพสีเก็บไว้อีกครั้ง
2. การผลิตสื่อ เมื่อได้เรื่องและภาพที่ตรงกันเรียบร้อยแล้วก็มาถึงขั้นตอนการผลิตสื่อ

อุปกรณ์

1. ฟิวเจอร์บอร์ดหรือกระดาษที่ไม่ใช่แล้ว
2. กรรไกร
3. เชือก
4. เทปกาว
5. สติกเกอร์ใส
6. ตัวเจาะกระดาษ (ตุ๊ดตู่)

ขั้นตอนการผลิตสื่อ

1. พิมพ์ภาพที่ระบายสีแล้วลงในกระดาษ ขนาด A4
2. วางรูปบนฟิวเจอร์บอร์ด โดยเว้นระยะห่างจากขอบประมาณ 3 ซม.
3. ทากาวตรงมุมทั้ง 4 มุม ของภาพแล้วนำไปติดกับฟิวเจอร์บอร์ด
4. เคลือบภาพด้วยสติกเกอร์ใสเพื่อความคงทน
5. ติดขอบฟิวเจอร์บอร์ดทั้ง 4 ด้านด้วยเทปผ้า
6. ใช้ตุ๊ดตู่เจาะรูทั้ง 4 ภาพแล้วใช้เชือกร้อยผูกเป็นเล่ม

5.2 สื่อการจัดการเรียนการสอนภาพโปสการ์ดแบบอิเล็กทรอนิกส์และแบบทำมือ

โปสการ์ดแบบอิเล็กทรอนิกส์และแบบทำด้วยตนเอง มีลักษณะเป็นแผ่นกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีหลายขนาด ขนาดมาตรฐาน คือ 4 x 6 นิ้ว ด้านหนึ่งของแผ่นกระดาษเป็นรูปภาพ ภาพถ่าย หรือภาพตัดปะ ที่มีหรือไม่มีข้อความหรือคำอธิบายพิมพ์บนบัตรและตั้งใจส่งให้ทางไปรษณีย์โดยไม่ต้องมีซองจดหมาย อีกด้านหนึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนสำหรับผู้ส่งกรอกชื่อและที่อยู่ของผู้รับ อีกส่วนหนึ่งเป็นพื้นที่สำหรับใส่ข้อความสั้น ๆ

จุดประสงค์ในการใช้สื่อโปสการ์ดแบบอิเล็กทรอนิกส์และแบบทำมือ

1. เพื่อให้ผู้เรียนได้ส่งความปรารถนาดีหรือบรรยายเรื่องราวดี ๆ ของชุมชนแบ่งปันให้ผู้อื่นได้รับรู้
2. เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการเขียนภาษาแม่ของตนเอง

ประโยชน์ของการใช้สื่อโปสการ์ดแบบอิเล็กทรอนิกส์และแบบทำมือ

1. สร้างความทรงจำที่ยาวนาน

จากการศึกษาพบว่า การเขียนด้วยมือจะเป็นการพัฒนาสมองอยู่ตลอดเวลา เป็นการฝึกระบบประสาทมากกว่าการพิมพ์หลายเท่าตัว โดยการเขียนโปสการ์ดพิสูจน์ได้เป็นอย่างดี เพราะการเขียนโปสการ์ดในขณะที่คุณกำลังเดินทาง จะยิ่งทำให้ประสบการณ์เหล่านั้นติดอยู่ในหน่วยความจำของคุณได้นานขึ้น และคุณจะไม่ลืมวันลืมทริปที่คุณเขียนลงไปโปสการ์ดเลย

2. สร้างปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น

ความใส่ใจในความรู้สึกของแต่ละคนอาจเหี่ยวแห้งหรือลดน้อยลงไป ในวันที่การติดต่อสื่อสารแบบง่ายๆ อย่างอีเมลเข้ามามีบทบาทมากขึ้น การเขียนโปสการ์ดจะช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันและกัน เพราะการเขียนคือการเชื่อมต่อและสื่อสารที่จริงใจที่สุด แสดงถึงความใส่ใจในความรู้สึกของฝ่ายตรงข้ามมากที่สุด ลองมอบประสบการณ์ที่ดีด้วยการเขียนโปสการ์ดสักใบให้เพื่อนของคุณดูสิ รับรองว่าเพื่อนจะประทับใจคุณไม่รู้ลืม

3. สร้างความคิดและจินตนาการใหม่ๆ

ยิ่งเขียนมากเท่าไร ยิ่งรัดศักยภาพด้านความรู้และความเข้าใจทางสมองมากขึ้นเท่านั้น การเขียนโปสการ์ดก็เช่นเดียวกัน เพราะด้วยพื้นที่จำกัดเพียงแค่สี่เหลี่ยมผืนผ้า เนื้อหาและประสบการณ์ต่างๆ ที่เราเขียนลงไปย่อมไม่เยิ่นเย้อ ชัดเจน และตรงประเด็น นี่จึงไม่นับรวมการตกแต่งโปสการ์ดด้วยดินสอสีต่างๆ อีก ความคิดสร้างสรรค์ไม่บรรเจิดออกมาเวลาเขียน ก็ให้มันรู้ไป

4. สร้างประสบการณ์อันล้ำค่า

คอมพิวเตอร์และสมาร์ทโฟนอาจจะสะดวกสบายในการพิมพ์ข้อความต่างๆ ก็จริง แต่การเขียนโปสการ์ดให้กับใครคนใดคนหนึ่ง มันให้อารมณ์และความรู้สึกที่แตกต่างออกไป ไม่ว่าจะเป็นบททวนทบทวนที่ผ่านมา เรื่องราวดี ๆ ของชุมชน ประเพณีวัฒนธรรมของชุมชน หรือย้อนนึกถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้กับผู้รับ ดังนั้นการเขียนโปสการ์ด จึงเป็นการบันทึกและถ่ายทอดเรื่องราวที่มากด้วยคุณค่า เป็นอมตะ และคลาสสิกมากที่สุด

5. สร้างขวัญและกำลังใจ

คำว่าให้ไม่สิ้นสุดนั้น ไม่จำเป็นต้องให้เงินเพียงอย่างเดียว เขียนโปสการ์ดสักหนึ่งใบ ผู้ให้สุขใจที่ได้เขียน และผู้รับก็สุขใจเมื่อมีคนนึกถึง ในทางวิทยาศาสตร์บอกว่า การเขียนโปสการ์ดจะช่วยทำให้ความรู้สึกโดยรวมของแต่ละคนดีขึ้น โปสการ์ดใบเล็กๆ ที่บรรจงเขียน จะช่วยชาร์จพลังใจให้ผู้รับกลับมาใช้ชีวิตชีวาอีกครั้ง จากประสบการณ์และความปรารถนาดีต่างๆ ที่ผู้ส่งมอบให้ ซึ่งนั่นช่วยส่งเสริมมิตรภาพให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้นด้วย

วิธีการและขั้นตอนการทำโปรการ์ด

วิธีการสร้างโปรการ์ดแบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้โปรแกรม Canva

1. เปิด Canva บนเดสก์ท็อป หรือเปิดแอปเพื่อเริ่มต้น ลงชื่อเข้าใช้หรือสมัครใช้งานด้วย Google หรือ Facebook จากนั้นค้นหา "โปสการ์ด" เพื่อเริ่มออกแบบ
2. เลือกแม่แบบสำรวจงานออกแบบโปสการ์ดอันหลากหลายของ Canva สำหรับรูปแบบต่างและในโอกาสต่างๆ เลือกงานออกแบบที่ถูกใจ จากนั้นเริ่มปรับแต่ง
3. ปรับแต่งงานออกแบบของคุณ เปลี่ยนข้อความ สี ฟอนต์ และพื้นหลังด้วยการคลิกเพียงไม่กี่ครั้ง ปรับแต่งต่อไปจนกว่าจะได้องค์ประกอบและส่วนผสมที่ลงตัวสำหรับโปสการ์ดของคุณ
4. เพิ่มองค์ประกอบงานออกแบบ สร้างสรรค์ด้วยรูปภาพ ไอคอน สติกเกอร์ รูปทรง สไตล์ฟอนต์ และโทนสีนับล้าน ใช้เครื่องมือลากและวางเพื่อย้ายสิ่งต่างๆ ใช้เอฟเฟกต์ภาพถ่ายและภาพเคลื่อนไหว หรือเพิ่มวิดีโอและเพลง
5. ส่งพิมพ์โปสการ์ดคุณภาพสูงผ่าน Canva Print หรือบันทึกเป็นไฟล์ PDF, JPG หรือ PNG สามารถกลับมาแก้ไขงานออกแบบได้ตลอดเวลา

วิธีการและขั้นตอนการทำโปสการ์ดแบบทำมือ

วัสดุ/อุปกรณ์

1. กระดาษการ์ดหรือกระดาษอาร์ตที่มีขนาดหนาพอสมควร	2. รูปภาพที่ต้องการ
3. กรรไกรหรือคัตเตอร์	4. กาว

ขั้นตอนการทำ

1. ตัดกระดาษการ์ดหรือกระดาษอาร์ตขนาดพอดีกับโปสการ์ดทั่วไป ขนาด 6x4 นิ้ว ขึ้นอยู่ว่าจะพับหรือไม่พับ แต่แนะนำว่าการทำโปสการ์ดแบบพับและมีข้อความอยู่ด้านในจะน่าสนใจมากกว่า
2. เมื่อตัดได้ขนาดที่ต้องการแล้วก็ให้พับครึ่งเพื่อแยกเป็นส่วนด้านหน้ากับส่วนข้อความด้านใน
3. รูปภาพต่างๆ ที่เราได้มาก็ให้เอามาตัดให้สวยงามตามรูปภูภพนั้นๆ แล้วทำการแปะติดลงไปบริเวณด้านหน้าของโปสการ์ด หรือผู้เรียนสามารถวาดภาพเองก็ได้ ซึ่งรูปภพดังกล่าวนั้นขึ้นอยู่กับความชื่นชอบของแต่ละคนได้เลย

4. ถ้าหากรูปภาพเหลือและต้องการจะทำเป็นรูป 3 มิติ ด้านในก็ให้ตัดกระดาษเล็กๆ ความยาวประมาณ 3-4 เซนติเมตร จากนั้นก็พับทบไปมา แล้วติดกาเอาไว้ที่พื้นโปสเตอร์ด้านในกับติดไว้ที่ตัวรูปภาพ เท่านั้นเมื่อเปิดโปสเตอร์ออกมาภาพเหล่านั้นก็จะกลายเป็นภาพ 3 มิติได้

5. เมื่อทำเรียบร้อยแล้วก็ให้เขียนข้อความต่างๆ ที่ต้องการจะบอกลงไปด้านในของโปสเตอร์การ์ด เท่านั้นก็เป็นอันเสร็จสิ้นวิธีการทำแบบง่ายๆ

ตัวอย่างโปสเตอร์

	ผู้รับ นายนิรุทธิ์ เนตรจำนงค์ 709 หมู่ที่ 10 ต.แม่ปะ อ.แม่สอด จ.ตาก 63110
	จัดขึ้นประมาณ เดือน ธันวาคม ถึง มกราคม เป็นการขอบคุณสิ่งศักดิ์สิทธิ์
	เมื่อทำการเก็บเกี่ยวข้าวและพืชผลในสวนแล้วเสร็จเรียบร้อยแล้ว
	เลยนำภาพสวยๆ มาฝาก หวังว่าคงชอบภาพนี้
ผู้ส่ง นายนิรุทธิ์ เนตรจำนงค์ 709 หมู่ที่ 10 ต.แม่ปะ อ.แม่สอด จ.ตาก 63110	

5.3 สื่อการจัดการเรียนการสอนมัลติมีเดีย

สื่อมัลติมีเดีย Multimedia ตามพจนานุกรมศัพท์คอมพิวเตอร์ฉบับราชบัณฑิตยสถาน แปลว่า สื่อประสมหรือสื่อหลายแบบ ซึ่งหมายถึง การใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อร่วมกันนำเสนอข้อมูลเป็นหลัก โดยเน้นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากเทคนิคการนำเสนอ เช่น ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นบนจอภาพคอมพิวเตอร์

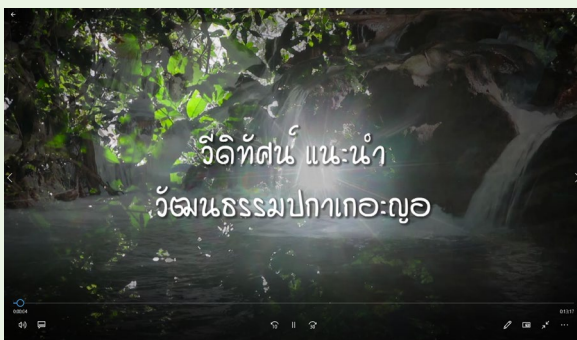
คำศัพท์เฉพาะมีหลายคำที่ใช้ร่วมกับมัลติมีเดีย เช่นการนำเสนอด้วยระบบมัลติมีเดีย (Multimedia Presentation) คอมพิวเตอร์ช่วยสอนด้วยระบบมัลติมีเดีย (Multimedia CAI) และคอมพิวเตอร์ระบบมัลติมีเดีย (Multimedia computer systems) หากพิจารณาการใช้คำศัพท์เหล่านี้ จะพบว่ามัลติมีเดีย นั้นได้รวมเอาฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ไว้ด้วยกัน จะเน้นส่วนไหนมากน้อยกว่ากัน ขึ้นอยู่กับลักษณะการใช้การนำเสนอด้วยระบบมัลติมีเดียเน้นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูลหลากหลายรูปแบบ ซึ่งเป็นการมองภาพของการนำเสนอมากกว่ากระบวนการ และอุปกรณ์ในการสร้างงานคอมพิวเตอร์ช่วยสอนด้วยระบบมัลติมีเดีย หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบมัลติมีเดีย จะให้ภาพทัศนคล้าย ๆ กับการนำเสนอด้วยระบบมัลติมีเดีย

องค์ประกอบของสื่อมัลติมีเดีย สามารถจำแนกองค์ประกอบของสื่อต่างๆ ได้เป็น 5 ชนิด ประกอบด้วย ข้อความหรือตัวอักษร(Text) ภาพนิ่ง (Still Image) ภาพเคลื่อนไหว (Animation) เสียง (Sound) และภาพวิดีโอ (Video) แล้วนำมาผสมผสานเข้าด้วยกันเพื่อใช้สำหรับการปฏิสัมพันธ์หรือโต้ตอบ (Interaction) ระหว่าง คอมพิวเตอร์กับผู้ใช้ซึ่งถือได้ว่าเป็นกิจกรรมที่ผู้ใช้สามารถเลือกกระทำต่อมัลติมีเดียได้ตามต้องการ ตัวอย่างเช่น ผู้ใช้ได้ทำการเลือกรายการและตอบคำถามผ่านทางจอภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์จากนั้นระบบคอมพิวเตอร์ก็จะทำการประมวลผลและแสดงผลลัพธ์ย้อนกลับผ่านทางจอภาพให้ผู้ใช้เป็น อีกครั้ง เป็นต้น

ประโยชน์ของมัลติมีเดียทางการเรียนการสอน

1. เทคโนโลยีด้านสื่อมัลติมีเดียช่วยให้การออกแบบบทเรียน ตอบสนองต่อแนวคิด และทฤษฎีการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การวิจัยที่ผ่านมาแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของสื่อมัลติมีเดียว่า สามารถช่วยเสริมการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นได้
2. สื่อมัลติมีเดียในรูปแบบของซีดีรอม ใช้ง่าย เก็บรักษา พกพาได้สะดวก และสามารถทำสำเนาได้ง่าย
3. สื่อมัลติมีเดียเป็นสื่อการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตามศักยภาพ ความต้องการ และความสะดวกของตนเอง สามารถสร้างสถานการณ์จำลอง จำลองประสบการณ์ ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ตัวอย่างสื่อการจัดการเรียนการสอนมัลติมีเดีย

คลิปวิดีโอ

ปฏิทินพิธีกรรมรอบปี

บ้านขุนแม่เหว้ย (แม่ป้อค)

ผลิตโดย

โครงการพลังร่วมชุมชนในการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
มูลนิธิช่วยเหลือนักเรียนและครูโรงเรียนดอยตุง จังหวัดเชียงราย : 093-150-7294 , E-mail : Esdseeds@gmail.com

วิธีการใช้สอน

สื่อประกอบการอธิบายหรือยกตัวอย่างประเพณีวัฒนธรรมของชุมชนผ่านปฏิทินวัฒนธรรม เรียนรู้ชื่อวัฒนธรรมเรียน รู้เรื่องการเรียกชื่อเดือนเป็นภาษาแม่ และการเรียนรู้การทำและองค์ประกอบของปฏิทินวัฒนธรรม

บรรณานุกรม

- นรินทร์ เจริญพันธ์. (2559). การจัดการเรียนการสอนแบบปฏิบัติการ (Active Learning). สืบค้น 13 มกราคม 2563, จาก https://km.buu.ac.th/article/frontend/article_detail/141
- บุรชัย ศิริมหาสาคร. (2545). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : บั๊ค พอยท์
- พิมพ์พันธ์เดชะคุปต์. (2544) การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : แนวคิด วิธีและเทคนิคการสอน1. กรุงเทพฯ : เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์.

ภาษาแม่

คู่มือและแผนการเรียนรู้ภาษาแม่

